

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011

This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

RODITELJSTVO KAO VAŽAN ČINITELJ OPTIMALNOG RAZVOJA DJECE UKLJUČENE U INSTITUCIONALNI SUSTAV RIPOO

dr.sc. Monika Pažur i doc.dr.sc. Maja Drvodelić

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

UVOD

KONVENCIJA UN-A O PRAVIMA DJETETA

Roditeljstvo se definira s obzirom na
prava djece te prava i odgovornosti

roditelja,

a primarni cilj roditeljstva postaje

zadovoljavanje načela

„najboljeg interesa djeteta“

RODITELJSTVO U NAJBOLJEM INTERESU DJETETA

omogućuje ostvarivanje svih djetetovih prava te potiče djetetov optimalan kognitivni, emocionalni i tjelesni razvoj u sigurnom okruženju.

CILJ ISTRAŽIVANJA

- Utvrditi percepciju roditelja o učestalosti roditeljskih ponašanja koja su usklađena s roditeljstvom u najboljem interesu djeteta.
- Utvrditi postoje li, prema percepciji roditelja, razlike u pojavnosti određenih roditeljskih ponašanja u najboljem interesu djeteta u odnosu na spol i dob djeteta.
- Utvrditi percepciju roditelja o učestalosti provođenja zajedničkih aktivnosti između roditelja i djeteta.
- Utvrditi postoje li, prema percepciji roditelja, razlike u učestalosti provođenja zajedničkih aktivnosti s djetetom u odnosu na djetetov spol i njegovu dob.

SUDIONICI

Roditelji djece u dobi od 5 i 6 godina
514 roditelja- 86. 3% majke, 11.7% očevi

SPOL

50.4%

49.6%

DOB

55.64%

44.36%

INSTRUMENT

Učestalost određenih roditeljskih ponašanja

Učestalost provođenja zajedničkih aktivnosti roditelja s djecom

REZULTATI

O

R

E

N

E

1) UČESTALOST RODITELJSKIH PONAŠANJA

	NITI JEDNOM	JEDNOM TJEDNO	NEKOLIKO PUTA TJEDNO	SVAKI DAN	NEKOLIKO PUTA DNEVNO	M	SD
Pohvaljivanje djeteta	0,2%	0,2%	14,4%	46,9%	38,3%	4,23	,71
Poticanje djeteta da samo riješi neki problem ili zadatak	0,2%	4,8%	33,1%	46,9%	14,9%	3,72	,78
Podržavanje djetetove inicijative	0,8%	5,8%	32,3%	47,8%	13,3%	3,67	,81
Objašnjavanje djetetu razloge određenih zahtjeva	1,4%	6,9%	35,8%	39,4%	16,5%	3,63	,89
Provjeravanje je li dijete dobro razumjelo	2,5%	8,6%	31,7%	43,0%	14,2%	3,58	,92
Dogovaranje pravila u suradnji s djetetom	2,5%	10,7%	38,7%	39,9%	8,2%	3,40	,88
Upozoravanje djeteta na posljedice njegovog ponašanja	1,9%	17,2%	44,2%	30,4%	6,2%	3,22	,87
Pripremanje djeteta za izazovne situacije	5,7%	21,4%	32,9%	33,5%	6,5%	3,14	1,01
Poučavanje djeteta novim vještinama	2,2%	22,3%	48,5%	22,1%	4,9%	3,05	,85
Inzistiranje da dijete ispuni neki zahtjev	7,0%	22,1%	42,0%	24,2%	4,7%	2,97	,97
Planiranje načina na koje će izbjeći neko neželjeno ponašanje djeteta	20,6%	25,3%	29,4%	19,6%	5,1%	2,63	1,16
Zabranjivanje djetetu da se bavi nekom aktivnošću (npr. Prestani!)	17,5%	26,1%	39,8%	12,3%	4,3%	2,60	1,05
Raditi nešto umjesto djeteta, iako je ono to sposobno učiniti samo	18,3%	33,3%	34,9%	10,9%	2,5%	2,46	,99
Pokazivanje nervoze u razgovoru s djetetom	21,1%	46,4%	26,6%	5,3%	0,6%	2,18	,84
Kažnjavanje djeteta	31,6%	47,9%	18,3%	2,2%	0,0%	1,91	,76

2) RAZLIKE U PONAŠANJU S OBZIROM NA SPOL DJETETA

VARIJABLE	PROVEDENA ANALIZA	REZULTATI PROVEDENE ANALIZE	ARITMETIČKE SREDINE
Podržavajuća roditeljska ponašanja i spol djeteta	T-test za nezavisne uzorke	df = 478 Sig. (2-tailed) = .304 t = 1.029	M _ dječaci = 3.54 M _ djevojčice = 3.59
Nepodržavajuća roditeljska ponašanja i spol djeteta	T-test za nezavisne uzorke	df = 488 Sig. (2-tailed) = .017 t = 2.384	M _ dječaci = 2.65 M _ djevojčice = 2.52

Zabranjivanje djetetu da se bavi nekom aktivnošću (npr. Prestani!)

M= 2.78

M= 2.43

Kažnjavanje djeteta

M= 2.01

M= 1.81

2) RAZLIKE U PONAŠANJU S OBZIROM NA DOB DJETETA

VARIJABLE	PROVEDENA ANALIZA	REZULTATI PROVEDENE ANALIZE	ARITMETIČKE SREDINE
Podržavajuća roditeljska ponašanja i dob djeteta	T-test za nezavisne uzorke	df = 480 Sig. (2-tailed) = .087 t = 1.713	M _ mlađi = 3.60 M _ stariji = 3.51
Nepodržavajuća roditeljska ponašanja i dob djeteta	T-test za nezavisne uzorke	df = 489 Sig. (2-tailed) = .089 t = 1.704	M _ mlađi = 2.63 M _ stariji = 2.53

Poticanje djeteta da samostalno riješi neki problem ili zadatak	M=3.77	M=3.63
Pokazivanje nervoze u razgovoru s djetetom	M= 2.25	M= 2.10
Objašnjavanje djetetu razloge određenih zahtjeva	M= 3.72	M= 3.50

3) UČESTALOST PROVOĐENJA ZAJEDNIČKIH AKTIVNOSTI

	NITI JEDNOM	JEDNOM TJEDNO	NEKOLIKO PUTA TJEDNO	SVAKI DAN	NEKOLIKO PUTA DNEVNO	M	SD
Odlazak u park ili šetnju	0,2%	3,7%	39,3%	47,3%	9,5%	3,62	,72
Slušanje glazbe	2,5%	8,1%	32,2%	43,4%	13,8%	3,58	,91
Pjevanje, plesanje, recitiranje	4,1%	11,7%	38,5%	34,8%	10,9%	3,37	,96
Čitanje slikovnice ili priče	2,3%	16,5%	40,3%	37,0%	3,9%	3,24	,85
Gledanje animiranog filma	4,3%	21,5%	40,9%	29,1%	4,3%	3,08	,92
Igranje igre pomoću ICT tehnologije	32,5%	24,6%	30,9%	10,8%	1,2%	2,24	1,06
Igranje društvene igre	4,1%	31,5%	48,7%	13,1%	2,5%	2,78	,82

4) UČESTALOST ZAJEDNIČKIH AKTIVNOSTI U ODNOSU NA DJETETOV SPOL

M= 3.36

Čitanje slikovnice ili priče

M= 3.16

M= 3.57

Pjevanje, plesanje, recitiranje

M= 3.18

M= 2.02

Igranje igara pomoću ICT tehnologije

M= 2.45

4) UČESTALOST ZAJEDNIČKIH AKTIVNOSTI U ODNOSU NA DJETETOVU DOB

M= 3.33

M= 3.47

M= 3.64

M= 2.13

Čitanje slikovnice ili priče

Pjevanje, plesanje, recitiranje

Odlazak u park ili šetnju

Igranje igre pomoću ICT tehnologije

M= 3.22

M= 3.27

M= 3.54

M= 2.37

ZAKLJUČAK

RODITELJSTVO U NAJBOLJEM INTERESU DJETETA

- uvažavanje svih djetetovih prava
- prilagođavanje roditeljskih aktivnosti i ponašanja individualnim karakteristikama djeteta i vlastitim individualnim karakteristikama

KAKO RODITELJI VIDE VLASTITO RODITELJSTVO?

fenomen koji sadrži niz ponašanja koja
pospješuju roditeljstvo u najboljem interesu djeteta,
ali i niz ponašanja koja otežavaju djetetov optimalan razvoj

**U VEĆOJ
MJERI**

**U MANJOJ
MJERI**

**OSNAŽUJU
DJETETOVU
AUTONOMIJU**

**RAZVIJAJU SIGURNO
OKRUŽENJE**

**POTIČU
SAMOPOUZDANJE**

KAZNA

**POKAZUJU NERVOZU
U RAZGOVORU S
DJETETOM**

POTKREPLJENI STEREOTIPI

Dječaci su skloniji destrukciji i agresiji (Marović, 2009) roditeljska ponašanja usmjerena na njihovo smanjenje zabranjivanjem i kažnjavanjem.

Zabrane sugeriraju veću fizičku aktivnost, a prema odabiru aktivnosti ne primjećuje se da roditelji uzimaju u obzir ove zamijećene razlike

Od djevojčica se očekuje da su više orijentirane na glazbu, ples i priče (Vasta, Marshall & Miller, 2005) te su stoga i roditeljska ponašanja sa djevojčicama više usmjerena na čitanje priča, pjevanje i plesanje

IMPLIKACIJE

Prikazati roditeljima rezultate istraživanja .

Staviti ih u kontekst roditeljstva u najboljem interesu djeteta kako bi se dodatno povećala učestalost poticajnih, a umanjila učestalost nepoticajnih roditeljskih ponašanja.

Osvijestiti potencijalne stereotipe i razgovarati o različitosti u odgoju dječaka i djevojčica i nastojati umanjiti stereotipna ponašanja koja mogu doprinijeti dodatnom neravnopravnom položaju spolova u društvu.

Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2019-04-2011

This work has been fully supported by Croatian Science Foundation under the project IP-2019-04-2011

HVALA NA PAŽNJI